

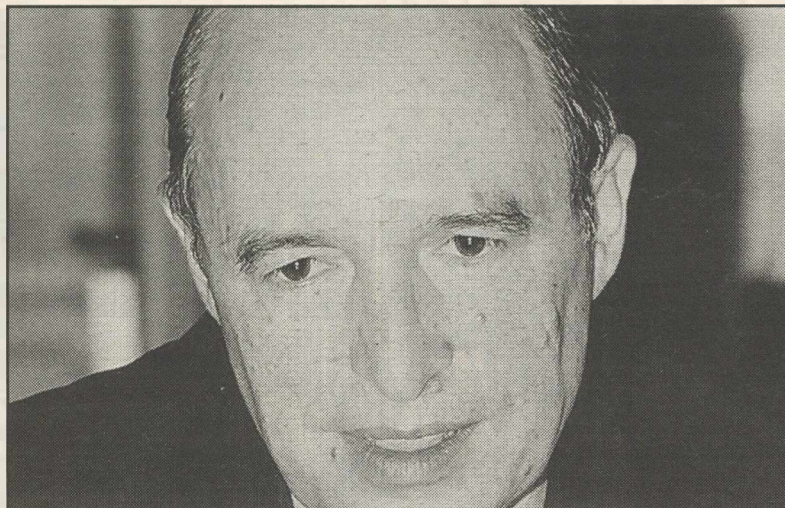
ΚΕΙΜΕΝΑ - ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: **ΤΕΤΑ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ** tetapa@otenet.gr

Είχαμε πολύ καιρό να ακούσουμε έναν πολιτικό να μιλά πολιτικά και όχι κομματικά. Με λόγο συγκροτημένο. Με επιχειρήματα και ιδέες. Δεν ξέρω εάν αισθάνθηκαν το ίδιο και κάποιοι άλλοι από τους εκατοντάδες που συνέρρευσαν στην εκδήλωση παρουσίασης του βιβλίου του «Πολιτική για μια δημιουργική Ελλάδα, 1996-2004» (εκδ. Πόλις), στο Μουσείο Μπενάκη. Προσωπικά, παντως, ακούγοντάς τον να μιλά για το βιβλίο του -κάνοντας ουσιαστικά πολιτική παρέμβαση-, νόμιζα ότι έχει μεσολαβήσει τουλάχιστον μια δεκαετία και όχι μόνον δεκαετίες μήνες από τότε που ήταν ο πρωθυπουργός της χώρας. Τόσο μακρινή φαντάζει η περίπτωση Σημίτη.

Με το που κυκλοφόρησε, το βιβλίο του Κώστα Σημίτη εκτός του ότι εξαντλήθηκε η πρώτη έκδοση εντός 48 ωρών -κάτι δείχνει αυτο, μη που πείτε-, προκάλεσε έκρηξη στους αγιατολάδες της Εκκλησίας και ζωηρές αντιδράσεις από διάφορες πλευρές για διαφορετικούς λόγους.

Ενοχλήθηκαν οι «υπερπατριώτες», περίοποι ή μη (επειδή δεν έπρεπε, λένε, να γράψει για την κρίση στα Ιμια και για την υποθεση Οτσαλάν). Ενοχλήθηκαν πολλοί υψηλόβαθμοι, τόσο της Νέας Δημοκρατίας όσο και του «βαθούς» αλλά και του «ρηχότερου», ΠαΣοΚ (επειδή προτιμούν, δεν το λένε όμως ανοικτά, να απέχει ο Κώστας Σημίτης από την ενεργό πολιτική ζωή). Ενοχλήθηκαν, επίσης, φυσικό ήταν, οι κάθε είδους προοδευτικοί εκφραστές του αναχρονισμού (αυτοί που στο πρόσωπό του πάντα έβλεπαν τον κατ' εξοχήν εχθρό τους). Η μικροψυχία και η μικρόνοια, συνδυαζόμενες μάλιστα, είναι ακαταμάχητες.

Η κριτική στην οκταετία 1996-2004 είναι δεδομένη και είναι ισχυρή. Κριτική για πολλά τα οποία συνέβησαν και δεν έπρεπε να συμβούν. Κριτική για άλλα που δεν έγιναν, ενώ μπορούσαν και θα έπρεπε τουλάχιστον να ξεκινήσουν -όπως, π.χ. ο ουσιαστικός πολιτικός εκσυγχρονισμός. Όμως μόνον οι διανοητικά τυφλοί και εμπασείς, ή και τα δύο μαζί, δεν βλέπουν ότι αυτή η οκταετία ήταν πολύ θετική για την Ελλάδα.

Με την πυξίδα του Σημίτη

Θα σταθώ σε ένα από τα οφέλη αυτής της περιόδου -όφελος για τα πολιτικά ήθη του τόπου-, το οποίο συνήθως δεν τονίζεται. Ενωώ το προσωπικό παραδείγμα που έδωσε ο πρώην πρωθυπουργός με τον τρόπο, τον τόνο, το πολιτικό ύψος του.

Σ' αυτή την χώρα που κυριαρχεί ο τυφλός αντιμπεριαλισμός με όλα τα παρεπόμενα -π.χ. ο αμέριστος θαυμασμός σε «μορφές» όπως ο Οτσαλάν, ο Σαντάμ, ο Μιλόσεβιτς και τα παιδιά του, ο Καντάφι παλιότερα και ο Φιντέλ Κάστρο «para siempre». Σ' αυτή, λοιπόν, την χώρα είχαμε επί οκτώ χρόνια έναν πρωθυπουργό σαν τον Κώστα Σημίτη. Δηλαδή έναν πολιτικό με χαρακτηριστικά πολύ διαφορετικά από το ελληνικό πρότυπο πολιτικού ηγέτη.

Αυτά τα χαρακτηριστικά, από μόνα τους -ως αξίες στον δημόσιο βίο και μάλιστα σε μια τόσο υψηλή θέση- θέλω να επισημάνω. Και όχι να κάνω

εγκώμιο. Εξάλλου, ο άνθρωπος δεν έχει αποσυρθεί από την πολιτική σκηνή, ούτε και σκοπεύει. Ο ίδιος είπε πολύ μαχητικά στην εκδήλωση ότι «πρόθεση να σιωπήσω δεν έχω και δεν θα έχω».

1996-2004. Πρωθυπουργός της Ελλάδας ήταν ένας πολιτικός ηγέτης σοβαρός. Χωρίς παροχές υποσχέσεων και κολακείες. Χωρίς τη στερεοτυπική ελληνοπρέπεια. Χωρίς τα «υπερήφανε ελληνικά λαέ». Μεθοδικός. Αθόρυβος. Και κυρίως ανιλαϊκιστής και ανυδηνμαγωγός. Θα το πω χωρίς περιφράσεις. Ο Κώστας Σημίτης δεν έχει πολλή σχέση με την ελληνική πολιτική κουλτούρα. Ουσιαστικά, για πρώτη φορά ένας Έλληνας πολιτικός ηγέτης έσπασε τη διακομματική παράδοση του λαϊκισμού και της δημαγωγίας. Ειδικότερα, ήρθε σε ρήξη με τον παπανδρείσμό, την κορυφαία έκφραση ...προοδευτικού λαϊκισμού και δημαγωγίας.

Ο πρώην πρωθυπουργός δεν ήθελε την «καρέκλα» για την «καρέκλα», την εξουσία για την εξουσία. Ήθελε κάτι να κάνει για τον τόπο και όχι για τον εαυτό του. Είχε συγκεκριμένο και συγκροτημένο σχέδιο, με συγκεκριμένους και ιεραρχημένους στόχους. Και πέτυχε αρκετούς.

Στα οκτώ χρόνια της θητείας του ο Κώστας Σημίτης προσπάθησε να βγάλει την ελληνική κοινωνία από την εσωστρέφεια και την εβραιωμένη συνωμοσιολογία. Εδειχνε συνέχεια ότι οι εσωτερικές δυσκολίες δεν είναι αποτέλεσμα εξωτερικών επιβουλών, ότι για αυτές δεν ευθύνονται οι άλλοι, αλλά οι δικές μας κοινωνικές ανεπάρκειες και λειτουργίες. Βέβαια, είναι πολύ δύσκολο μια κοινωνία να εγκαταλείψει τα εθνικά της σπορ...

«Η Ελλάδα στις αρχές του 21ου αιώνα δεν πρέπει να επηρεάζεται από φόβους, ανασφάλειες και να πέφτει στην αδράνεια του ανήμπορου. Η εικόνα αυτή δεν αρμόζει σε μια σύγχρονη χώρα. Όπως δεν αρμόζει σε μια σύγχρονη χώρα το σάλπισμα για την επιστροφή στο παρελθόν και την παράδοση», γράφει ο πρώην πρωθυπουργός.

Λένε ότι οι λαοί και οι κοινωνίες έχουν τους πολιτικούς ηγέτες που τους αξίζουν. Για οκτώ χρόνια αυτή η «ρήση» ανατράπηκε στην Ελλάδα. Ο Κώστας Σημίτης ήταν πάντα τουλάχιστον ένα βήμα -σταθερό και αταλάντευτο- μπροστά από την ελληνική κοινωνία.

Κατά τα ψέματα. Στην οκταετία 1996-2004 υπήρχε πυξίδα σ' αυτή τη χώρα. Και κάτι περισσότερο. Τότε, στην Ελλάδα το «παιχνίδι παιζόταν» ή, εάν προτιμάτε, τότε το «παιχνίδι ήταν ανοικτό».

ΥΓ. Η στήλη ανησυχεί με τις συνεχείς βροχοπτώσεις αυτών των ημερών. Στο προαύλιο του Πολυτεχνείου φιλοξενείται έκθεση με έργα μελών της «17 Νοέμβρη». Αραγε, οι οργανωτές της έκθεσης έχουν μεριμνήσει να είναι στεγανός ο κόρος, ώστε να μην υποστεί βλάβη το προϊόν της δημιουργικότητας των γνωστών καλλιτεχνών;